

عنوان مقاله:

ارزیابی پایداری عملکرد دانه ژنوتیپ های امیدبخش عدس دیم با روش های پارامتری و ناپارامتری

محل انتشار:

فصلنامه علوم گیاهان زراعی ایران، دوره 53، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

امین نامداری - استادیار موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی کهگیلویه و بویراحمد، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، گچساران

پیام پزشکیپور - استادیار موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی لرستان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، خرم آباد

اصغر مهربان - استادیار موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی اردبیل، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، مغان

امیر میرزایی - استادیار موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی ایلام، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، ایلام

بهروز واعظی - کارشناس ارشد موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی کهگیلویه و بویراحمد، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، گچساران

حسین نظری - استادیار پژوهش، موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی زنجان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، زنجان

خلاصه مقاله:

شناسایی ژنوتیپ هایی با عملکرد بالا و سازگاری به دامنه گسترده ای از محیط ها، یکی از هدف های عمده در برنامه های به نژادی گیاهان زراعی می باشد. پژوهش اخیر در قالب آزمایش های چندمحیطی شامل ۱۶ ژنوتیپ امیدبخش عدس در چهار منطقه گچساران، خرم آباد، مغان و ایلام، طی دو سال زراعی و در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی در سه تکرار انجام شد. با توجه به معنی دار بودن برهمکنش ژنوتیپ و محیط، تجزیه پایداری به روش های پارامتری و ناپارامتری در هشت محیط انجام شد. ژنوتیپ های پایدار بر مبنای ضریب تغییرات محیطی، عملکردی کمتر از میانگین داشتند. در رابطه با آماره های رگرسیون و انحراف از رگرسیون، در مجموع و با در نظر گرفتن عملکرد، ژنوتیپ ۱۰ به عنوان پایدارترین ژنوتیپ تعیین شد. آماره های اکووالانس ریک و واریانس شوکلا، ژنوتیپ های یک، ۱۲ و ۱۰ را به عنوان ژنوتیپ های پایدار تعیین کردند. ژنوتیپ هاژنوتیپ های ۱۲، ۱۳ (میانگین عملکرد کم)، نه و ۱۰ (میانگین عملکرد بالا) بر مبنای آماره هانسون (Di) و ژنوتیپ های G۹، G۱۲ و G۱۰ بر مبنای ضریب تبیین، پایدار بودند. بر اساس شاخص کانگ (YSi)، ژنوتیپ های نه، ۱۰ و دو به عنوان ژنوتیپ های پایدار شناسایی شدند. در رابطه با نتایج آماره های ناپارامتری نثار و هیون (Si ۱،۲،۳،۴) و تنارازو (NPi ۱،۲،۳،۴)، عملکرد ژنوتیپ های پایدارتر از میانگین کمتر بود. بر پایه آماره TOP، ژنوتیپ های نه، پنج و ۱۱ در رتبه های برتر قرار گرفتند. همچنین شاخص SIIG نیز ژنوتیپ های سه، چهار، ۱۳ و ۱۰ را به عنوان پایدارترین ژنوتیپ ها شناسایی نمود که از این میان، تنها ژنوتیپ ۱۰ عملکردی بالاتر از میانگین داشت.

کلمات کلیدی:

امیدبخش، پایداری عملکرد، ژنوتیپ های شاخص گزینش ژنوتیپ ایده آل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1685414>

